

РОЗРОБКА ІНСТРУКТИВНИХ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ УСПІШНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ ЕЛЕКТРОННОГО НАВЧАННЯ

Проблема впровадження в освітній процес технологій дистанційного навчання пояснюється тим, що викладачі лише нещодавно усвідомили всю важливість дистанційного навчання студентів. Викладачі вищих навчальних закладів, в тому числі і нашого університету, досить насторожено ставляться до перспектив дистанційного викладання студентам. Частина викладачів не готові до дистанційного викладання, як з об'єктивних – відсутність необхідної технічної підтримки та інформаційної культури, так і з суб'єктивних причин. Слід зазначити, що для багатьох викладачів електронна освіта передбачає тільки доставку всього освітнього матеріалу в електронному вигляді з використанням комп'ютерних мереж і розглядається як новий рівень заочної освіти. Але такий підхід однобокий і не розкриває повною мірою сутності дистанційної освіти.

Дистанційне навчання – це організований за певними темами дисципліни навчальний процес, який передбачає активний обмін інформацією між студентами та викладачем, а також між самими студентами, що використовує максимальною мірою сучасні засоби нових інформаційних технологій: аудіовізуальні засоби, персональні комп'ютери, засоби телекомунікацій. Тому, створюючи електронний курс з дисципліни, особливу увагу необхідно приділити засобам взаємодії студентів та викладача, таким як форум і індивідуальні завдання. При створенні завдання слід прагнути до того, щоб воно було дробовим, тобто складалося з декількох зазвичай взаємопов'язаних, але ізольованих частин. Це забезпечує, по-перше, більш тісний контакт між викладачем і студентом, тому що студент виконує перший фрагмент завдання, надсилає викладачеві, викладач перевіряє, і пише свою відповідь, тобто студент одразу бачить, чи правильно він робить завдання, чи засвоїв він матеріал. Структуроване у такий спосіб завдання – невелике, його перевірка не займає багато часу у викладача і він може швидко перевірити його та забезпечити зворотний зв'язок.

При електронному навчанні також гостро постає питання проведення поточної атестації. Можливості інформаційних технологій не дозволяють повною мірою бути впевненим в тому, що студент складає тест або індивідуальне завдання самостійно, навіть використовуючи аудіовізуальні засоби. Це призводить до того, що деякі студенти намагаються отримати добрі результати, вводячи в оману викладача, що, зрозуміло, позначається на якості підготовки. Тому необхідно урізноманітнювати форми проведення атестації, наприклад, складання іспиту або захист виконаних індивідуальних завдань через відеоконференції в Zoom, обговорення

питань дисципліни під час вебінару за обов'язкової участі в цьому студента.

Слід також зазначити, що в освітньо-професійних програмах підготовки бакалаврів і магістрів серед загальнокультурних компетенцій обов'язково зазначаються такі, які неможливо сформулювати при повністю автоматичному навчанні. До подібних компетенцій можна віднести, наприклад, здатність «логічно правильно, аргументовано та ясно будувати усне мовлення, володіти навичками ведення дискусії на рівні, необхідному для професійної діяльності». Тому при впровадженні змішаного навчання особливу увагу викладачеві необхідно приділяти формуванню у студентів зазначених знань та умінь саме на аудиторних заняттях.

Авторами розглянута лише частина проблем, пов'язаних із впровадженням змішаної освіти. Але для успішного впровадження електронного навчання у навчальний процес необхідно дуже уважно та відповідально поставитись до всіх ланок, що залучені в цьому процесі.

Л. А. Клименко, М. А. Мірошник

ЗМІШАНЕ НАВЧАННЯ

Змішане навчання – це освітня концепція, в рамках якої студент поєднує традиційну форму навчання і сучасні інформаційно-комунікативні технології, що дозволяє йому контролювати час, місце, темп і спосіб вивчення матеріалу.

На даний момент вже існують і апробуються різноманітні моделі змішаного навчання, тому основною проблемою стає відбір і систематизація необхідного контенту, який відповідає вимогам програми, рівню знань студентів і використання даного матеріалу в тій моделі, яка найбільш підходить викладачеві. Багато викладачів зазнають труднощів при складанні курсу для змішаного навчання, особливо ті, хто не має достатньої теоретичної підготовки і практики.

Науково-педагогічний склад закладів вищої освіти вже впродовж багатьох років використовує можливості електронних засобів навчання, інтегруючи їх в освітній процес (електронна пошта, спілкування у відкритих / закритих групах соціальних мереж, передача інформації за допомогою флеш-носіїв, хмарні технології, блоги, персональні сайти і т. д.). Цей, спочатку стихійний, процес інформатизації на сучасному етапі став одним з інноваційних факторів розвитку педагогічних технологій, що відповідають принципам особистісно-орієнтованого навчання, компетентнісного підходу, і пов'язується з підготовкою поколінь до безперервної освіти протягом усієї професійної кар'єри, проте частіше він використовується в умовах застарілого традиційного підходу, тому результативність залишається низькою.